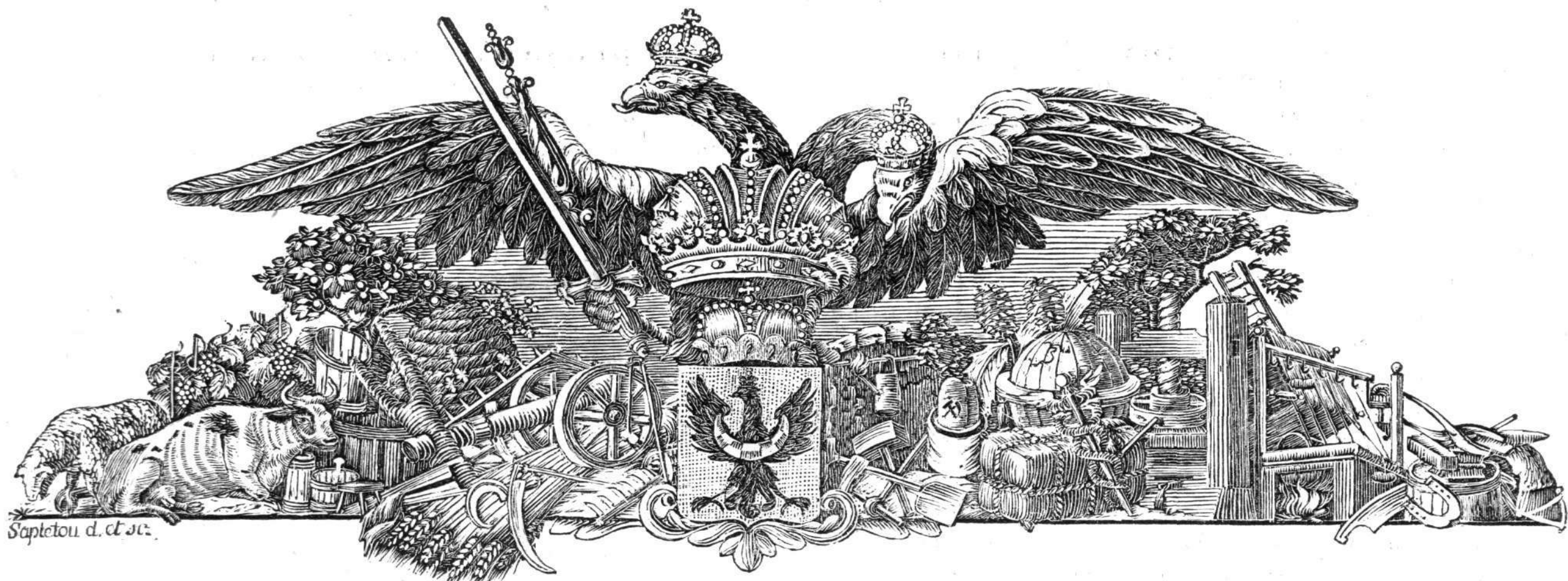

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 6. Prosenca 1847.

List 1.

Predgovorček zastran Novičniga pravopisa.

Omikan gospodar, kader dobí nove goste v svojo hišo, jih nar poprej soznani z vsimi šegami, ktere so v njegovi hiši navadne. Tudi Novicam se spodobi, de častitljivim bravcam, ki so se letas v novič k njim pridružili in še morebiti njih pisavne šege ne poznajo, nar poprej razložé svoj pravopis. — Kdor zna slovensino s starimi čerkami (Bohoričico) brati, bo znal precej tudi Novični (Gajevi) pravopis brati, ki se od stariga le v naslednjih 6 čerkah loči:

s se v novim pravopisu bêre, kakor *ojstri f* v starim; **š** pa kakor *fh*,
z se v novim pravopisu bêre, kakor *mehki s* v starim; **ž** pa kakor *sh*,
c se v novim pravopisu bêre, kakor *z* v starim; **č** pa kakor *zh*.

Sicer pa vse ostane pri starim. S tem pisanjem smo stopili pred tremi leti v kolo z družimi Slovani, de oni naše, mi pa njih knjige lahko beremo. In pri tem pravopisu bomo tudi prihodnjič ostali.

Vredništvo.

Novice bravcam ob novim letu.

Quia aedificabit Dominus Sion et videbitur in gloria sua. — Ps. CI, 17.

Leta tekočiga daj vam sreče obilno previdnost,
 Mé pa Slavenje opor živo naložimo vam!
 Vsiga opáz priporočimo scer, čuvanje marljivo,
 De se deleznika vsak zgodna napredka stori,
 In domovini se lik pomnoži do sončnega bleska.

Gani se! komur je mar zahvale prihodniga vnuka,
 Gani se! kogar je sram zasmehovanja rodú,
 Ako boli vas ošabnih besed ostrupeno želó,
 Vam če slavenske kervi v sercu pretaka se žar,
 Z umam orožite se, ne bojte se znoja na čêlu.

Bodi rečeno v spomin, osobam enako narodi
 Glas pridobijo si dik, trud je in djanje pogoj,
 Djanje in trud, velike moči, ne zapeljeta nikdar,
 Hrabro premagata vse, dvombe, pomude, zavid,
 Vražnika serd in čert, soseda počasno pravico.

Dajal je slave imé — o čujte junaki Slavenje!
 Sužnimu trôpu Zapad, ko ga je blagu prištel.
 Kažite mu, de slava je čast nar viši pomembe,
 De imenuje po njej čverstiga muzga se rod,
 Ki se primerjati sme nar boljim od veka do veka.

Svoje pomote si svest, o temu ni dvombe, bo zadnič
 Vse kar je vašiga vam serca veseliga dal.
 Trikrat je svet krivičen, je slep, se zdravi v četerto,
 Trojno poverne potem dolge z obredi nakrat,
 Samo de vrednosti svit o njemu zmagljivo zasije.

K temu pa hoče se del, se hoče zaupa v premožnost,
 Tudi gorečih besed, kadar očestvo veljá;
 Urno tedaj kresavnike v dlan, zedinite iskre,
 Dajte zasvetiti luč, množite, širite plam,
 Ino ne motite se, če pisano gleda protivnik.

Nihče ne skrivaj plah osod posodila nemarno,
 Zvesto oberni v obrest krasni Gospodovi dar,
 De te trepet ne zviže in strah ob uri prašanja,
 Ino prihodnih dni pravda ne sodi te zlo,
 Hlapca nevredniga v noč pozabljenja vedno zavivši.

Ko se pokaže ti svit v obudu visokiga zretja,
 Bodi besede oblast, bodi umétnosti plod,
 Urno prikaz vtelesi in daj ji lice slavensko,
 Samo de prava je, glej! ter bo gotovo v korist,
 Misliti nihče nikar, de to ali uno je prazno.

Kad imenitnika dom, al cerkve se zida poslopje,
 Treba je mnogo reči, prid ne pokaže se koj;
 Kamenja, rud, železa, opék, orodja je treba,
 Giblenja splohniga rok, vodbe prebrisanih glav,
 Dobre namembe povsod, de mojster opravke doverši.

Tudi naroda otês je slavniga čina poslopje,
 Serčno tesači tedaj, strežniki dvignite se!
 Zile odprí globočine rudar, ozri se po zlatu,
 Jekla ne zabi o tem, cene junaške je znak;
 Scer pa izročimo vse Velikimu Mojstru višave!

J. Koseski.